

..Ές γῆν ἐναλίαν Κύπρον, οὗ μ' ἔθέσπισεν
οἰκεῖν Ἀπόλλων, ὄνομα νησιωτικόν
Σαλαμίνα θέμενον τῆς ἐκεῖ χάριν πάτρας...*
Ευριπίδης, *Ελένη*

Με το Πανόραμα στην Κύπρο
Κυριακή απόγευμα 15/10 –
Κυριακή βράδυ 22/10/2023

Ξεναγούν: η Τιτίνα Λοϊζίδου και η Μαρία Πίγγουρα
Συνοδεύουν: η Μαριάννα Κορομηλά και η Εύα Βόγια

Χρόνια πάρα πολλά έχουμε να ασχοληθούμε με την Κύπρο – πέρασαν πάνω από δύο δεκαετίες από τότε που οργανώσαμε έναν μεγάλο κύκλο διαλέξεων με θέμα το μοναδικό νησί της Ανατολικής Μεσογείου από την Προϊστορική εποχή έως την Ύστερη Μυκηναϊκή, όταν χρονολογείται η εγκατάσταση των Ελλήνων, και από τον 12ο-11ο π.Χ. αι. μέχρι τα σύγχρονα χρόνια και την τουρκική εισβολή το 1974, που ανέτρεψε δραματικά την πορεία της νεοσύστατης Κυπριακής Δημοκρατίας. Αλλά πέρασαν και πάνω από τρεις δεκαετίες από την τελευταία πανοραμική επίσκεψη στη μεγαλόνησο. Τώρα, ύστερα από τόσον καιρό, είχαμε τη μεγάλη χαρά να συνεργαστούμε με την Τιτίνα Λοϊζίδου, μια μεγάλη φυσιογνωμία της Κύπρου· θρυλική. Μαζί συγκροτήσαμε το οκταήμερο πρόγραμμα –εννιά ημέρες ήθελε η κ. Λοϊζίδου, αλλά την πείσαμε να στριμώξαμε μερικά για να χωρέσουν σε μία εβδομάδα και να αφαιρέσουμε μερικά άλλα –εξάλλου η 15η Οκτ. είναι η Κυριακή των επαναληπτικών Δημοτικών Εκλογών στην Ελλάδα (σε όσους δήμους χρειαστούν επαναληπτικές) και δεν θα μπορούσαμε να φύγουμε το πρωί της Κυριακής ή το Σάββατο. Έτσι, καταλήξαμε στο συγκεκριμένο διάστημα και σε ένα πυκνό, πολύ ενδιαφέρον και ποικίλων θεμάτων πρόγραμμα.

Η ίδια η Τ.Α. θα κάνει μία εισαγωγική διάλεξη για την πατρίδα της και θα μας ξεναγήσει στη Λευκωσία (το Αρχαιολογικό Μουσείο είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον). Η Μαρία Πίγγουρα, μία από τις καλύτερες Κύπριες ξεναγούς, θα μας ξεναγήσει σε όλο το νησί. Στο «όλο» περιλαμβάνονται και τα Κατεχόμενα (π. το 37% του νησιού), όπου θα πάμε δύο φορές. Συζητήσαμε πολύ το ζήτημα της επίσκεψης στην Κατεχόμενη Κύπρο. Η Τιτίνα Λοϊζίδου, η οποία δεν μπορεί να πάει στα Κατεχόμενα και στην Κερύνεια, τη γενέτειρά της, πιστεύει ότι, εφόσον η ιστορία της Κύπρου είναι ενιαία, όποιος θέλει να γνωρίσει την Κύπρο πρέπει να περάσει και το παράνομο σύνορο.

[* ...Στην Κύπρο την θαλασσίνη, όπου μου ὄρισε ο Ἀπόλλων να κατοικήσω, χτίζοντας την Σαλαμίνα, και δίνοντάς της το ὄνομα του πατρικού νησιού μου... (στ. 148-150) λέει ο ομηρικός ἥρωας Τεύκρος ο Τελαμώνιος, ιδρυτής της κυπριακής Σαλαμίνας, στην τραγωδία που διδάχθηκε στην Αθήνα το 412 π.Χ. Και, εικοσιπέντε αἰῶνες αργότερα, ο Γιώργος Σεφέρης χρησιμοποιεί τη φράση του τραγικού ποιητή για την ποιητική συλλογή του η οποία είναι γνωστή με τον τίτλο *Ἡμερολόγιο Καταστροφῆς, Γ'* και με υπότιτλο *...Κύπρον, οὗ μ' ἔθέσπισεν...*, και την αφιέρωση: *Στόν Κόσμον τῆς Κύπρου, Μνήμη καί Ἀγάπη*. Περισσότερα ἀπό τα ποιήματα της συλλογῆς γράφτηκαν κατὰ και μετὰ την περιοδεία του Σεφέρη στην Κύπρο, το φθινόπωρο του 1953, ἐνῶ το τελευταῖο ποίημα που τιτλοφορεῖται *Οἱ γάτες τ' Αἰ -Νικόλα*, γράφτηκε το 1969.

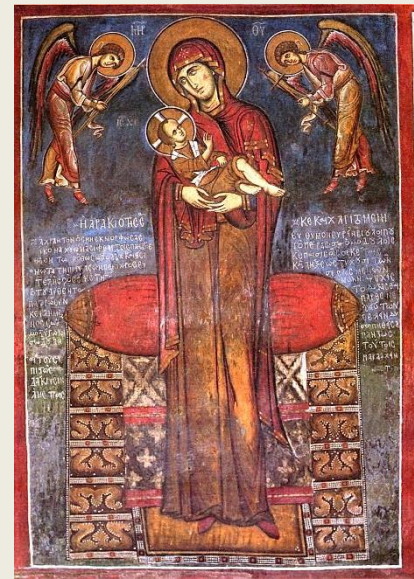
Η συλλογή περιέχει 18 ποιήματα, μεταξύ των οποίων και μερικά ἀπό τα καλύτερα ὅλης της ποιητικῆς δημιουργίας του Σεφέρη, ὅπως τα πολὺ γνωστά ποιήματα *Λεπτομέρειες στην Κύπρο* (με αφιέρωση στον Κύπριο ζωγράφο Αδαμάντιο Διαμαντή), *Ἐλένη*, *Ὁ Δαίμων τῆς Πορνείας*, *Στά Περίχωρα τῆς Κερύνειας*, *Τρεῖς Μοῦσες*, *Νεόφυτος ὁ Ἐγκλειστος μιλᾶ*, *Σαλαμίνα τῆς Κύπρου*, *Ἐγκωμη*. Η συλλογή κυκλοφόρησε ἀρχικὰ τον Δεκ. του 1955 με τον τίτλο *... Κύπρον, οὗ μ' ἔθέσπισεν...* Ο τίτλος *Ἡμερολόγιο Καταστροφῆς Γ'*, προστέθηκε αργότερα.] Συνέχεια στη σ. 2

Κάτι ακόμα που πρέπει να λάβει υπόψη του ο κάθε ταξιδιώτης και να προετοιμαστεί κατάλληλα, είναι ότι 70 χρόνια μετά την πρώτη γνωριμία του Γιώργου Σεφέρη με τη μεγαλόνησο (φθινόπωρο του 1953 **) η σύγχρονη Κύπρος δεν έχει καμία σχέση με την Κύπρο του ποιητή. Παρότι αγγλοκρατούμενη τότε ακόμα, ο Σεφέρης έζησε εκεί το ζωντανό Βυζάντιο και μια ρητή και άρρητη αθωότητα (Αηδόνι ντροπαλό, μες τον ανασασμό των φύλλων, συ που δωρίζεις τη μουσική δροσιά του δάσους ... Τ' αηδόνια δε σ' αφήνουνε να κοιμηθείς στις Πλάτρες... Δακρυσμένο πουλί, στην Κύπρο τη θαλασσοφίλητη που έταζαν για να μου θυμίζει την πατρίδα, άραξα μοναχός μ' αυτό το παραμύθι, αν είναι αλήθεια πως αυτό είναι παραμύθι...). Τίποτα ή σχεδόν τίποτα δεν έχει σωθεί από εκείνη την Κύπρο. Η τρελή πολεοδομική ανάπτυξη σε τρελαίνει. Το χρήμα που ρέει έχει δημιουργήσει τερατομορφες καταστάσεις. Η κοινωνία έχει ακολουθήσει τις παράλογες επιταγές, το χρυσοποικιλτο κιτς κυριαρχεί παντού, ο τουρισμός, οι πλούσιοι μέτοικοι, οι ολιγάρχες και οι χρυσές βίζες έχουν υποσκάψει τα πάντα. Η καταστροφή ξεκίνησε βεβαίως από τον Αττίλα. Έκτοτε, πέρασαν 49 χρόνια. Σκάβοντας βαθιά, βρίσκει κανείς την κυπριακή υπόσταση. Θα μας βοηθήσουν οι ξεναγοί μας, αλλά και οι φίλοι, οι φίλες, από τα παλαιά. Εξάλλου, τα μνημεία – αν και «νησίδες» μέσα στην αναπτυξιακή αλλοφροσύνη– είναι εξαιρετικά. Κι όλοι συμφωνούν ότι λίγη από εκείνη την Κύπρο έχει σωθεί στο Τρόδος. Στις Πλάτρες θα μείνουμε τρία βράδια, μήπως ακούσουμε τ' αηδόνι. Από εκεί θα κατεβαίνουμε στην Πάφο και τα άλλα παραθαλάσσια. Η θάλασσα είναι τίγκα στους τουρίστες έως τέλη Οκτωβρίου. Πάει και η Αγία Νάπα (η Αγιάναπα του Σεφέρη «Κάτω απ' τη γέρικη συκομουριά τρελός ο αγέρας έπαιζε με τα πουλιά με τα κλωνιά και δε μας έκρνε. Ώρα καλή σου, ανάσα της ψυχής, ανοίξαμε τον κόρφο μας έλα να μπεις έλα να πεις από τον πόθο μας...»). Θα πεις, βέβαια, ότι ο κόσμος προχωράει και δεν μπορεί να μείνουμε στην Κύπρο του 1950 και 1960. Αλλοίμονο. Πάντως όλα αυτά τα λέμε όχι για να αποτρέψουμε αλλά για να προετοιμάσουμε τους πανοραμικούς ταξιδιώτες. Ευχαριστούμε θερμά, θερμότατα, την αγαπητή Τιτίνα Λοϊζίδου.

< Μητέρα με παιδί. Κουροτρόφος (;).
Ειδώλιο της Μέσης εποχής του Χαλκού.
Αρχαιολογικό Μουσείο, Λευκωσία

«Η Αρακιότισσα κε Καιχαριτωμένη»
έργο του αγιογράφου Θεόδωρου του
Αψευδή στη Μονή της Παναγίας του
Άρακα στα Λαγουδερά. Στο Τρόδος. >
Η εκκλησία είναι κατάγραφο με εξαιρε-
τικής τέχνης τοιχογραφίες, δαπάνη του
Λέοντος του Αυθέντη το 1192.

** Σημείωση του ποιητή, από την πρώτη έκδοση της συλλογής ... *Κύπρον, οὐ μ' ἐθέσπισεν*: «Τα ποιήματα της συλλογής αυτής, εκτός από δύο (Μνήμη, α' και β'), μου δόθηκαν το φθινόπωρο του '53 όταν ταξίδεψα πρώτη φορά στην Κύπρο. Ήταν η αποκάλυψη ενός κόσμου και ήταν ακόμη η εμπειρία ενός ανθρώπινου δράματος που, όποιες και να 'ναι οι σκοπιμότητες της καθημερινής συν-αλλαγής, μετρά και κρίνει την ανθρωπιά μας. Ξαναπήγα στο νησί στα '54. Αλλά και τώρα ακόμη που γράφω του-το σ' ένα πολύ παλιό αρχοντικό στα Βαρώσια —ένα σπίτι που πάει να γίνει φυτό—, μου φαίνεται πως όλα κρυσταλλώθηκαν γύρω από τις πρώτες, τις νωπές αισθήσεις εκείνου του αργοπορημένου φθινοπώρου. Η μόνη διαφορά είναι που έγινα από τότε περισσότερο οικείος, περισσότερο ιδιοματικός. Και συλλογίζομαι πως αν έτυχε να βρω στην Κύπρο τόση χάρη, είναι ίσως γιατί το νησί αυτό μου έδωσε ό,τι είχε να μου δώσει σ' ένα πλαίσιο αρκετά περιορισμένο για να μην εξατμίζεται, όπως στις πρωτεύουσες του μεγάλου κόσμου, η κάθε αίσθηση, και αρκετά πλατύ για να χωρέσει το θαύμα. Είναι περίεργο να το λέει κανείς σήμερα: η Κύπρος είναι ένας τόπος όπου το θαύμα λειτουργεί ακόμη. Εδώ αρχίζω να βλέπω τις αντιδράσεις να με πλησιάζουν και θα έπρεπε να 'λεγα πολλά για να εξηγηθώ. Δεν είναι αυτός ο σκοπός μου...» (Βαρώσια, Σεπτέμβρης 1955).

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ (με ορισμένες ενδεχόμενες αλλαγές, εάν θεωρηθούν απαραίτητες)

Κυριακή 15/10 Αναχώρηση με SKYEXPRESS (πτήση ATHLCA GQ 602) στις 18.45, άφιξη στη Λάρνακα στις 20.20. Ξενοδοχείο στη Λευκωσία HILTON NICOSIA, ENGOMI 5* για τέσσερις διανυκτερεύσεις με πρωινό.

Δευτέρα 16/10 Φυλακισμένα Μνήματα (μέσα στις Κεντρικές Φυλακές όπου έχουν ταφεί οι ήρωες του Εθνικού Απελευθερωτικού Αγώνα του 1955-1959). Οδόφραγμα Αγίου Δομετίου (σύνορα μέσα στη Λευκωσία) για τα Κατεχόμενα. Κερύνεια (Κάστρο Αγίου Ιλαρίωνα, Κάστρο Κερύνειας και εμπορικό πλοίο της Ελληνιστικής εποχής «το πλοίο της Κερύνειας», Λιμάνι), Αββαείο Μπελαπαΐς. Κατεχόμενο τμήμα της Λευκωσίας εντός των βενετσιάνικων τειχών, τεκκές Μεβλεβί κλπ (εάν όλα είναι εντάξει με τα σύνορα: επιστροφή μέσω του Οδοφράγματος της Λήδρας). Διάλεξη το βράδυ της Τιτίνας Λοϊζίδου.

Τρίτη 17/10 Λευκωσία: Κυπριακό Μουσείο. Λεβέντιο Δημοτικό Μουσείο - Ιστορικό Μουσείο Λευκωσίας, Εθνογραφικό Μουσείο, οικία Χατζηγεωργάκη Κορτέσιου, καθεδρικός ναός Αγίου Ιωάννη (τοιχογραφίες του 18ου αι.). Το Βυζαντινό Μουσείο ανακαινίζεται κι είναι κλειστό. Περίπατος στην περιοχή της Χρυσολιωτίτσας, παλαιά Λευκωσία. Αν το επιτρέψουν οι συγκυρίες, περίπατος στο πλαίσιο του UN Master Plan. Κέντρο Πληροφόρησης Στέλιος Ιωάννου στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, που σχεδίασε ο διάσημος Γάλλος αρχιτέκτονας Jean Nouvel. Περίπατος στο χωριό Λεύκαρα (γνωστό για τα κεντήματά του). Επιστροφή στη Λευκωσία.

Τετάρτη 18/10 Στα Κατεχόμενα: Σαλαμίνα (ξενάγηση στο αρχαίο Βασίλειο της Σαλαμίνας, 12ος-7ος π.Χ., Θέατρο και Αγορά 4ος-5ος π.Χ. αι.), Μοναστήρι Αγίου Βαρνάβα και Αμμόχωστος: Εντός των Τειχών, Πύργος Οθέλου, Άγιος Νικόλαος, Βαρώσια (αν και εφόσον είναι ακόμα δυνατόν). Επιστρέφοντας στη Λευκωσία, θα επισκεφθούμε την Πινακοθήκη Α.Γ. Λεβέντη.

Πέμπτη 19/10 Αναχώρηση με αποσκευές. Λευκωσία, Τύμβος Μακεδονίτισσας. Λαμπαδιστής Μονή του Κύκκου. Άγιος Νικόλαος της Στέγης. Παναγία του Άρακα. Διανυκτέρευση στο ορεινό χωριό Πλάτρες στο ξενοδοχείο ΠΛΑΤΡΕΣ FOREST PARK 4* με πρωινό (όπου θα μείνουμε τρεις νύκτες).

Παρασκευή 20/10 Λεμεσός, Μεσαιωνικό Μουσείο, 13ος-16ος αι., περίπατος στην Παλαιά Πόλη. Κούριο. Πέτρα του Ρωμιού στις δυτικές ακτές (σύμφωνα με τη μυθολογία, εδώ αναδύθηκε η Αφροδίτη*). Ομοδος, ιστορικό χωριό και κρσοχώρι. Επιστροφή στις Πλάτρες.

*Για την Αφροδίτη, από το περιοδικό Αρχαιολογία: Πρόκειται για τη διαχρονική Κύπρια θεά που η λατρεία της ήταν επίσημη αλλά και λαϊκή. Πηγές και ανασκαφές συνδυάζονται στο ναό της Αφροδίτης στην Παλαιάπαφο, κέντρο του βασιλείου της Πάφου. Ο αρχιτεκτονικός τύπος του ναού είναι δάνειο από τους Φοίνικες, κτισμένος όπως ο φοινικικός ναός στα Κύθηρα. Αναδυόμενη λίγο νοτιότερα από την πόλη, η Αφροδίτη πήρε το όνομα Παφία. Στη λατρεία της θεάς σημαντικός ήταν ο ρόλος της δυναστείας των Κινυράδων στην Παλαιάπαφο που, μοναδικοί βασιλείς και μοναδικοί ιερείς της Αφροδίτης, διατήρησαν τη λατρεία της θεάς όπως την παρέλαβαν από τη Φοινίκη.

Παρά την εξάπλωση του χριστιανισμού, επίθετα της Παναγίας όπως «Αφροδίτισσα» ή «Χρυσολιτίτισσα» παρατείνουν τη λατρεία της θεάς. Στην Αφροδίτη «κουροτρόφο» παραπέμπει και η επίκληση της Παναγίας «Γαλαταριώτισσα». Από το ναό της Αφροδίτης στην Παλαιάπαφο προέρχεται η κωνική πέτρα που αναπαριστά τη θεά και απεικονίζεται σε ρωμαϊκά νομίσματα.

Τα αναθήματα που βρέθηκαν επαληθεύουν τις αρχαίες πηγές: η Αφροδίτη λατρευόταν σε όλο το νησί και είχε τους ναούς και τα ιερά της σε λόφους κοντά στη θάλασσα. Οι πηγές δεν αναφέρουν το Κίτιον όπου βρέθηκε επιβλητικός φοινικικός ναός της Αφροδίτης – Αστάρτης. Από τις άγκυρες που βρέθηκαν εκεί, αφιερώματα ναυτικών, συνάγεται ότι η θεά λατρευόταν και ως προστάτιδά τους.

Σάββατο 21/10 Πάφος, η πρωτεύουσα της ελληνιστικής και ελληνορωμαϊκής Κύπρου, όπου ήρθαν και οι απόστολοι Βαρνάβας, Μάρκος και Παύλος. Παλαιάπαφος, ναός Αφροδίτης του 12ου π.Χ. αι. Πολιτιστική διαδρομή «Κύπριδα Αφροδίτη», Αρχαιολογικό Πάρκο και Ψηφιδωτά (εντυπωσιακές σκηνές, 3ος-5ος μ.Χ. αι). Τάφοι Βασιλέων. Μουσείο Πάφου. Μονή και Εγκλειστρα Αγίου Νεοφύτου. Εάν προλάβουμε: Αρχαιολ. χώρο Αγίου Γεωργίου Πέγειας. Πλάτρες.

Κυριακή 22/10 Αναχώρηση με αποσκευές. Νεολιθικός οικισμός της Χοιροκοιτίας της 7ης χιλιετίας π.Χ. Παναγία η Αγγελόκτιστη του 11ου αι. με το θαυμάσιο πρωτοβυζαντινό ψηφιδωτό στην κόγχη του Ιερού. Λάρνακα (αρχαίο Κίτιο). Τεκκές της Χάλα σουλτάνας (Ούμ Χαράμ) στην Αλυκή της Λάρνακας (κτίσμα του 18ου αι., ένα από τα μεγαλύτερα προσκυνήματα του ισλαμικού κόσμου). Άγιος Λάζαρος (ναός του τέλους του 9ου αι., όπου βρέθηκε και επιγραφή «Λάζαρος, τέσσερις ημέρες νεκρός, φίλος του Χριστού» και θεωρείται ότι εδώ είναι ο δεύτερος τάφος του αναστημένου Λαζάρου της Βηθανίας και πρώτου Επισκόπου Κύπρου). Κάστρο Λάρνακας. **Αεροδρόμιο.**

Αναχώρηση με **SKYEXPRESS (πτήση ATHLCA GQ 603)** στις **21.00**, άφιξη στην **Αθήνα** στις **22.45**.

Η μεσοβυζαντινή Παναγία η Αγγελόκτιστη με το ψηφιδωτό του δέκατου αιώνα

Χοιροκοιτία, αναπαράσταση των κυκλικών κτισμάτων και της οχύρωσης του 7000 π.Χ.

Παρακαλούμε να ληφθεί υπόψη ότι το πέρασμα στην Κατεχόμενη από το 1974 πλευρά της Κύπρου είναι για όλους μία οδυνηρή εμπειρία. Όποιος δεν έχει τις δυνάμεις να την αντέξει, δεν θα πρέπει να έρθει στο ταξίδι –ή, θα μπορεί να συμμετάσχει, για να γνωρίσει την Ελεύθερη Κύπρο, και να μην ακολουθήσει στα Κατεχόμενα. Να μην περάσει τα φρικτά Οδοφράγματα. Καλό θα είναι να μας το δηλώσει εγκαίρως.

«ΛΕΥΚΩΣΙΑ. Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΩΡΙΣΜΕΝΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ»

Εγγραφές (ομάδα 36-40 ατόμων)

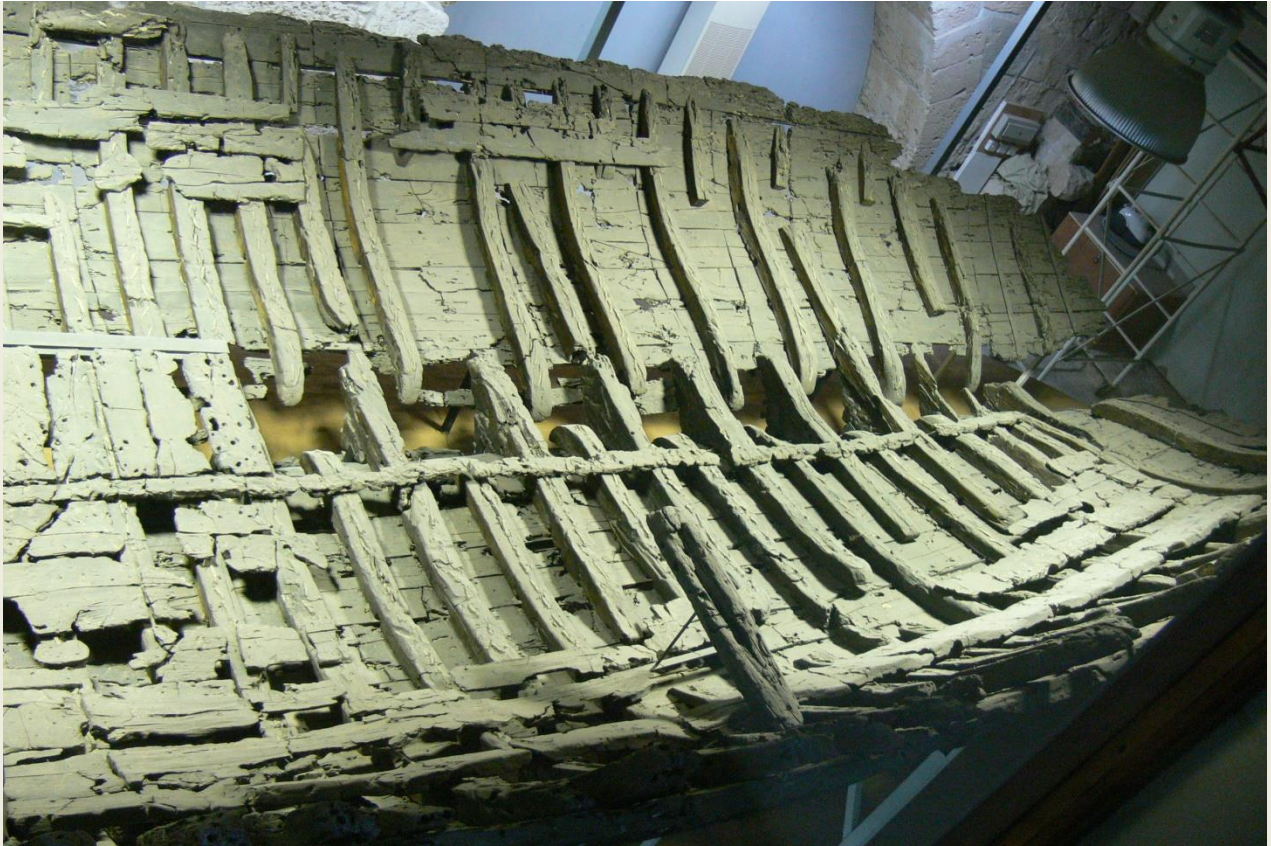
Από τη Δευτέρα 24 Απριλίου. Παρακαλούμε μην μας στείλετε νωρίτερα μέιλ. Γράψτε εάν θέλετε μονόκλινο ή δίκλινο και ποιο θα είναι το άλλο πρόσωπο. Με τηλέφωνο και μήνυμα στον τηλεφωνητή, εγγραφές δεν γίνονται.

Τα πανοραμικά ταξίδια γίνονται μόνο για τα μέλη και τους συνδρομητές του Αρχείου της Πολιτιστικής Εταιρείας Πανόραμα.

Οι πανοραμικοί όροι αφορούν:

Στην αστηρή τήρηση των ωραρίων (βεβαίως, ο καθένας μπορεί να κάνει το δικό του πρόγραμμα, αρκεί να ενημερώσει και να μην φέρνει εμπόδια στην πραγματοποίηση του συμφωνημένου προγράμματος για την ομάδα), καθώς και στα κινητά τηλέφωνα (κλειστά όταν κινείται μαζί η ομάδα και στο πούλμαν, και στις κοινές βόλτες κλπ). Το ομαδικό πνεύμα είναι απαραίτητο.

>>>>>>>>> Ρίξτε μια ματιά και στην ημερομηνία λήξης του ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ σας.

Από το ελληνιστικό ναυάγιο στ' ανοικτά της Κερύνειας: το σκαρί και τα ευρήματα εκτίθενται στο μεσαιωνικό Κάστρο της κατεχόμενης Κερύνειας.

Θυμίζουμε και το βιβλίο: Μαρία Ιακώβου, *Έγκομη – Σαλαμίνα – Αμμόχωστος, 16ος αιώνας π.Χ. - 16ος αιώνας μ.Χ.* (στη σειρά *Διαλέξεις* της Πολιτιστικής Εταιρείας Πανόραμα, Αθήνα 1993), το οποίο έχουμε ψηφιοποιήσει. Μπορείτε να το βρείτε στο Αρχείο μας (με τον κωδικό σας) > Γεωφυσικές οντότητες > Θάλασσες > Ανατολική Μεσόγειος > Κείμενα: <https://archive.apan.gr/gr/data/Accompanying-Item/31153>

Στο Αρχείο μας / apan.gr θα βρείτε επίσης μία ραδιοφωνική εκπομπή του 2004. Μ. Κορομηλά «Ταξιδεύοντας στον χώρο και τον χρόνο, εκεί που σταμάτησε ο χρόνος: στις 20 Ιουλίου του 1974». Ο Κύπριος ποιητής Κυριάκος Χαραλαμπίδης διαβάζει το βιβλίο του Αιγιαλούσης Επίσκεψις. Ένα ποίημα και ένα σχόλιο (που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Άγρα το 2003). Η Αιγιαλούσα (χωριό στα Κατεχόμενα) είναι ο τόπος μας, το τοπίο μας, οι τόποι μας, οι γλάστρες και τα ζωντανά μας, η μνήμη. Το γιασεμί στην πόρτα σου, γιαβρί μου. Μπείτε με τον κωδικό σας <https://archive.apan.gr/gr/data/Accompanying-Item/15450>

Μπορείτε όμως και να πλοηγηθείτε στο θέμα Ανατολική Μεσόγειος, κυρίως στο Συνοδευτικό υλικό, όπου θα βρείτε πολλά κι ενδιαφέροντα πράγματα (πχ Αλεξάνδρεια). Προς το παρόν το θέμα ΚΥΠΡΟΣ είναι υπό κατασκευή...

Επιτέλους! Ένα ταξίδι που περιμέναμε εδώ και χρόνια. Εγγραφείτε εγκαίρως. Αναπνέοντας τον ελληνισμό της Ανατολικής Μεσογείου, έχουμε πολλά να δούμε, να πούμε, να αισθανθούμε, να καταλάβουμε.